

VERLATEN!

Een droevig tafereel.

Een eenzaam, onmetelijk sneeuwveld, waarop elk leven verward is.

Geen plant, geen grassprietje ontdekt uw oog; en daar in de grauwe lucht trekken de wolken, zwaar van sneeuw, laag over de Russische steppe heen.

Wat doen die paarden daar? Hebben ze elkander opgezocht, om samen om te komen in deze groote woestijn, die het graf is geworden van Napoleons schitterend leger?

Zij wachten op hun meesters, doch die jonge, moedige ruiters keeren nooit terug, want zij slapen hun eeuwigen slaap, en een blinkend sneeuwkleed is hun lijkwade geworden.

Wilt ge iets weten van die drie ruiters, die naar Rusland togen, om er te sterven?

De eerste ruiter is een jong luitenant der dragonders geweest, die vol vreugde en moed, den glimlach der hoop op het gelaat, zijn bruid aan de oevers der Seine vaarwel zeide, om de zegevierende adelaars van zijn Keizer te volgen.

Hij zag de golven van de Niemen; met gejuich trok hij Moskou binnen; hij betrad de keizerzalen van den Tsaar aller Russen.

Doch toen kwam het ongeluk; de rampspoed; de terugtocht, die in een wilde vlucht zou ontaarden.

De ruiter maakte den overtocht van de Berezina mede. Hij zag de verwarring op beide bruggen, de wanhopige opeenhooping van voertuigen, die de baan versperden. Zijn oor ving den angstkreet op der ongelukkigen, die dol van angst elkander verdrongen, om den overkant te bereiken, en de hartverscheurende kreten van vrouwen en kinderen, die haar mannen, hun vaders waren gevolgd naar het verre Rusland; zijn oog zag, hoe de sterken de zwakken onbarmhartig op zijde wierpen, en hoe deze zwakken werden verpletterd onder de hoeven der paarden, onder de zware wielen der ammunitie-wagens.

Te midden van dit tumult, van deze razernij van ellende, sloegen de Russische kogels als een hagelstorm in; de ruiter greep met de hand naar zijn borst, want daar zat het doodelijk lood; en stervend viel hij uit het zadel, met den naam van zijn bruid op de verbleekende lippen.

Dat was het einde van den eersten ruiter.

De tweede ruiter was een lancier uit het zonnige Italië. Hij had een oude moeder achtergelaten, en was Napoleon en Murat gevolgd.

Heete tranen had zijn moeder geschreid bij het afscheid, toen zij hem aan het moederhart had gedrukt; doch hij had die smartelijke tranen weggekust, en haar verzekerd, dat hij terug zou komen met een grooten oorlogsbuit. Dan zou hij de schamele hut van zijn moeder laten afbreken, en er een nieuw, sterk gebouw zetten; daar zouden zij dan samen wonen, tot in lengte van dagen.

Met dien droom van eer en van goud sprong de jonge held in het zadel, toen de trompetstooten weerklonken in het dorp; hij gaf zijn moedig ros de sporen, en trok met zijn escadron naar het Noorden.

Hij bracht er het leven af aan de Berezina, en vluchtte met het leger naar de Duitse grenzen.

Doch het was geen leger meer; Napoleon had er zich reeds van gescheiden, om sneller vooruit te komen, en wat hem volgde, waren de puinhoopen van een leger, zooals de wereld eenige maanden te voren geen trotscher had gezien. Alle orde was verbroken; er was geen schaduw meer van gezag; ruiters en voetvolk waren dooreen gemengd; er bestonden vleugels noch centrum meer — de ontbinding was volkomen, terwijl de koude verschrikkelijk werd.

Men zag klompen ijs in de lucht; de vogels vielen verstijfd en bevroren neer, de dampkring was stil en strak.

Bij deze ongehoorde rampen begonnen de soldaten bij-

gelooft te worden. Men vertelde elkander, hoe een komeet den overtocht der Berezina met haar rampzalig licht had beschenen; een oude voorspelling, dat de woeste Tartaren nog eens tot in het hart der beschaving, tot aan de oevers der Seine zouden doordringen, werd huiverend medegedeeld; en vooral dat vreeselijke onweer, met zware donderslagen en vlamme bliksemstralen, dat boven het Fransche leger was losgebarsten, toen het in tartenden overmoed de Russische grenzen had overschreden, werd thans voor waar-schuwing des Hemels gehouden.

Doch allengs verstomden de gesprekken; — wij zwijgen, als wij onze groeve naderen. En slechts het dof en een-tonig geluid der schreden, het knerpen van de sneeuw onder den voetstap, en het zacht gekerm der stervenden, verbrak die ontzaglijke en angstwekkende stilte.

Tegen die koude was de ruiter uit het zonnige Italië niet bestand; hij steeg af, en zette zich neder. De anderen vervolgden hun weg zonder om te zien, als automaten.

Zijn hart sloeg zwakker; zijn bloed verstijfde, zooals het water in den stroom tot ijs verstijft.

Hij sloot de oogen; hij droomde. Hij zag zijn moeder terug, staande in de deur, die thuiskomst verbeidend van haar eenigen zoon, en met haar naam op zijn stervende lippen overschreed hij den drempel der eeuwigheid.

Zoo was het einde van den tweeden ruiter.

En de derde ruiter?

Hij was een zoon van de Thüringsche bergen; hij had vader noch moeder meer, en trok als huzaar mee naar Rusland, omdat de dienstplicht het gebod.

Hij vocht, zooals dat een dapper soldaat betaamt, maar geen juichkreet ontsnapte aan zijn lippen, toen hij van den heuveltop neerzag op de koperen daken van het Kremlin; en terwijl dat groote leger hulde bracht aan den god der eeuw, Frankrijks Caesar, aanbad hij God en Christus.

Hij maakte den terugtocht mede; hij zag de verschrikkingen van den ondergang, en deelde er in; hij begreep, dat het Godsgericht als de bliksem den sterken eik zou vellen.

Hij hielp zijn makkers, waar hij kon; hij gaf hun van zijn laatste proviand; als de vuren werden ontstoken, ruimde hij zijn plaats voor de ellendigsten in, en volgde in de sneeuwwoestijnen van Rusland de voetstappen van Christus, Die voor hem in den dood was gegaan.

Honger en gebrek deden zijn wangen invallen; zijn oogen lagen diep in hun kassen, en waren met bloed doorloopen en ontstoken van wege de verblindende sneeuw.

Op zekeren morgen rees hij op van het bivakvuur, maar hij miste het licht der oogen, hij was blind geworden. Toen kroop hij tastend rond, om zijn kameraden te wekken. Maar zij sliepen den slaap des doods.

Toen slaakte hij een smartelijken zucht, doch door den nacht der blindheid omringd, ruischte het door zijn ziel:

„Als 'k eens van d'aarde scheidde,
Ach, wijk dan niet van mij!
Als ik den doodsnik beide,
Ach, sta dan aan mijn zij!"

Hij zocht zijn paard op; hij bond het los, en trok er mee voort, waar het paard hem heen leidde. En hieslepte zich voort door die woestijn van ijs en sneeuw, tot hij niet meer kon.

Hij zeeg neer; vouwde de handen en bad.

Hij stond niet meer op. „Heere Jezus! mijn trouwe Heiland!" was zijn laatste woord.

Het paard hief den kop droevig op; het stiet een klagelijk gehinnik uit — treurde het om zijn meester?

Dat was het einde van den derden ruiter.

In de wildernis, waar de dood en de winter heerschen, hebben de drie ruitersloze paarden elkander gevonden.

Hun ruiters liggen diep onder de sneeuw en het ijs begraven; nooit zullen ze meer de vroolijke fanfaren van Frankrijk hooren; en die arme paarden zijn achter gebleven, alleen en verlaten!

L. P.

